

Život Cirkvi

Ročník 15

6/2008

Benedikt XVI.: Veľký pôst znamená nanovo sa stať kresťanmi

Komentár Jozefa Kováčika

Rybka. Plávajúca, vo vode, hrdinka kreslených filmov, či chutne pripravená na tanieri. Pri vyslovení slova ryba, či ryбка sa nám pravdepodobne vyjavia v mysli práve tieto obrazy. Na Slovensku si však zvykáme i na nový obraz. Rybka nalepená na kapote automobilov. Je to akýsi návrat k prvokresťanským symbolom. Ryba, teda po grécky Ichtyš, bola znakom a vyjadrením viery kresťanov. Počas prenasledovania si ju tajne kreslili do piesku a tak sa navzájom spoznávali. Ichtyš je slovo vzniknuté zo začiatkových písmen slov Iesus Christus Theou hYios Soter - Ježiš Kristus, Boží Syn, Spasiteľ.

Návrat k dávnym tradíciám môže byť křčovitý, nepochopený, ale aj moderný a aktuálny. Aktivitu viacerých šoférov, ochotných nalepiť si rybku na kapotu svojho auta vnímam väčšinou pozitívne. Keď takéto auto vidím, väčšinou sa pohľad spája s príjemným pocitom, že aj dnes žijú kresťania, ktorí sa za svoju vieru nehanbia.

Horšie je to však v okamihu, ak „orybkované“ auto nedá prednosť tam, kde má, ak je jeho vodič arogantný, či nerešpektuje iné dopravné značky.

V jednom z rádii som počul, ako sa moderátor sťažoval, že mu vodič takéhoto auta ukázal opľzle gesto. „To by veru nemal“- dodal. „Pozrite, ako sa milujú“- hovorili o prvých kresťanoch. Znaký vyznania viery sú efektívne vtedy, ak sa spájajú s koherenciou a svedectvom vlastného života. A s odvahou prehovoriť aj vtedy, keď sa zdá, že verejná mienka má iný názor.

Televízia JOJ vo svojom spravodajstve ohľadom vraždy kňaza Štefana Poláka v utorok 29. januára 2008 uviedla, že Katolícka cirkev zatajila obsah kazety z pohrebu kňaza Štefana Poláka a že ju odmietla vydať ÚPN.

ÚPN o poskytnutie danej kazety neprejavilo záujem. V žiadnom prípade však kazeta nemohla byť poskytovaná médiám. Cieľom je umožniť vyšetrovanie daného prípadu. Celý problém vznikol v okamihu, keď sa redaktor TV JOJ dozvedel, že daná kazeta existuje. Všetkými možnými cestami sa pokúšal získať práva na jej obsah. Po dobrotky i po zlotky. Sľubmi, plačom i narážkami na možné problémy.

Osobne sa čudujem, že niektorí pracovníci UPN, či dokonca jeden z kňazov, sa neunúvali, aby oslovili hovorecu, ale nechali sa manipulovať vyjadrovaním bulvárneho novinára.

Všetky tieto fakty nás uistili, že je potrebné podať podnet na Radu pre vysielanie a retransmisiu. V súčasnosti ide totiž o jediný kontrolný orgán, ktorý môže efektívne takéto prípady riešiť. To, že nejde iba o zdvihnutie prstu svedčia i pokuty,

ktoré táto bulvárna televízia v blízkej minulosti už dostala.

Sú totiž tzv. novinári, pre ktorých je osobný úspech, či subjektívna pravda viac, ako svedomie a úcta k pravde. Dôkazom toho sú aj zábery, ktoré sú bez akéhokoľvek rešpektovania ľudskej dôstojnosti zverejňované.

Apropo - kazeta je už v rukách vyšetrovateľov brutálnej vraždy kňaza.

Premiér Robert Fico na svojom stretnutí s predstaviteľmi registrovaných cirkví a náboženských skupín v Bratislave podľa viacerých médií cirkvám sľúbil, že nebude otvárať otázku o financovaní cirkví. Toľko tvrdenie médií.

Ja v ňom vidím niekoľko zásadných rozporov. Ide o sľub, vypovedanú skutočnosť, či o niečo iné? Už dlhšiu dobu viacerí novinári zámerne navodzujú atmosféru, že Cirkev je proti tomu, aby sa táto téma otvárala. V prípade Katolíckej cirkvi tomu tak však nie je. Hlásí sa totiž k naplneniu Základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou podpísanou v roku 2000. Tá totiž predpokladá aj prijatie čiastkovej zmluvy o financovaní cirkvi. Teda Katolícka cirkev nie je a ani nebude proti rokovaniam, ktoré dovedú k dohode. A to z môjho pohľadu práve viacerým prekáža. Dôjst' k dohode. Je zrejmé, že ak k nej chceme dôjsť, je potrebné rokovanie. Kompetentné rokovanie.

Už do úmoru opakujem novinárom, že Konferencia biskupov na tieto rokovania bude zodpovedne pripravená. Veď práve preto jej ekonomicko-právna rada poctivo a profesionálne už niekoľko mesiacov skúma a vyhodnocuje všetky pre i proti. Zodpovedne teda môžem povedať, že sa hlási k záväzku prijatia tejto zmluvy. Dohoda nie je hádanie ani rozvod. Bude potrebné nájsť cestu, ktorá je výhodná tak pre štát, ako aj pre Cirkev.

Médiami prebleskol aj nápad generálnej prokuratúry, že je potrebné preskúmať, či udeľovanie krstu deťom neporušuje ich práva. Možno sa nad tým pousmejeme, no ide o vážnu vec. Aj pre mnohých kresťanov sa obrad krstu stáva iba rituálom. Bez krstu však niet kresťanov. Nechcel by som byť v koži rodiča, ktorý zanedbá dar krstu svojim deťom s odôvodnením, že nech sa preň samo v dospelosti rozhodne. Rodič má nielen právo, ale aj povinnosť deti vychovávať. A náboženská výchova je integrálnou súčasťou výchovy, nie odtrhnutým prídavkom, či bonusom.

Je pred nami pôst. Pre mnohých plodné obdobie stíšenia a rekapitulácie. Ak môžem navrhnúť, drahí poslucháči, vyprosujeme si v tomto období jeden podstatný dar- dar rozlišovania.

RV, Jozef Kováčik

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána

Vatikán (3. februára, RV) - Pápež Benedikt XVI. sa dnes napoludnie pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na námestí sv. Petra mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovoril:

„Drahí bratia a sestry, dnes by som chcel zveriť do vašich modlitieb niekoľko úmyslov. Na prvom mieste, spomínajúc si na včerašiu liturgickú slávnosť Obeťovania Pána, kedy sme zároveň slávili aj Svetový deň zasväteného života, vás pozývam modliť sa za tých, ktorých Kristus volá k intenzívnejšiemu nasledovaniu prostredníctvom osobitného zasvätenia. Týmto našim bratom a sestrám, ktorí sa úplne oddali službe Bohu a Cirkvi sľubmi chudoby, čistoty a poslušnosti, je adresovaná naša vďačnosť. Kiež Panna Mária vyprosí mnohé a sväté povolania k zasvätenému životu, ktorý tvorí neoceniteľné bohatstvo pre Cirkvi a pre celý svet.

Ďalší úmysel našich modlitieb nám ponúka Deň za život, ktorý sa dnes slávi v Taliansku, a ktorý nesie motto: Slúžiť životu. Pozdravujem a ďakujem všetkým, ktorí sa tu, na námestí sv. Petra dnes zhromaždili, aby svedčili o ich úsilí za ochranu a podporu života a aby takto zdôraznili, že „kultúrnosť národa sa meria schopnosťou slúžiť životu“ (Posolstvo KBI pre XXX. národný deň za život). Kiež by sa každý podľa vlastných možností, profesie a kompetencií cítil k tomu, aby život vždy miloval a slúžil mu od jeho počiatku až po jeho prirodzený zánik. Je v skutku poslaním všetkých prijímať ľudský život ako dar, ktorý je potrebné

rešpektovať, ochraňovať a podporovať o to viac, keď sa stáva krehkým a potrebuje zvláštnu pozornosť a starostlivosť, či už ide o život pred narodením alebo v jeho v terminálnej fáze. Zjednocujem sa s talianskymi biskupmi, aby som dodal odvahy všetkým tým, ktorí s námahou ale aj s radosťou, bez zvláštnych ovácií a s veľkou láskou sa starajú o starých a postihnutých ľudí, a ktorí pravidelne

zasväcujú časť svojho času, aby pomáhali ľuďom každého veku v priebehu ich života, ktorý je skúšaný rozličnými a mnohými formami chudoby.

Modlime sa aj za Veľký pôst, ktorý sa začne v stredu rítom udelenia popolca, ktorý ja budem sláviť, podobne ako každý rok v bazilike sv. Sabíny na Aventíne.

Prosme, aby bol časom opravdivého obrátenia pre všetkých kresťanov, ktorí sú povolaní k vždy autentickjšiemu a odvážnejšiemu svedectvu vlastnej viery. Zverme tieto úmysly našich modlitieb Panne Márii. Od včera až do 11. februára, kedy bude spomienka na Preblahoslavenú Pannu Máriu Lurdsú a pripomenieme si 150. výročie jej zjavení, je možné získať plnomocné odpustky, ktoré možno obetovať za zosnulých. Podmienkami sú: sviatosť zmierenia, sväté prijímanie, modlitba na úmysel Svätého Otca a pozastavenie sa v modlitbe pred obrazom Panny Márie Lurdskej, ktorý je vystavený k verejnej úcte. Pre starých a chorých ľudí je ich možné dosiahnuť na základe túžby ich srdca. Kiež Panna Mária, hviezda nádeje, osvecuje naše kroky a nech nám pomáha stávať sa vždy vernejšími učeníkmi Ježiša Krista.“

RV Is, snímka

Benedikt XVI.: Modlime sa za zmierenie a pokoj v Keni

Vatikán (3. februára, RV) - Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu napoludnie po modlitbe Anjel Pána obrátil na veriacich s výzvou o modlitbu za pokoj pre obyvateľov Kene: „Drahí priatelia, pozývam vás k zjednoteniu sa s bratmi a sestrami Kene, z ktorých niektorí sú prítomní aj tu na námestí sv. Petra. Modlime sa

spoločne za zmierenie, spravodlivosť a pokoj v ich krajine. Ubezpečujem všetkých o mojej blízkosti a prajem si, aby všetko vynaložené úsilie dosiahlo úspech a viedlo, aj vďaka dobrej vôle a spolupráci všetkých, k rýchlemu vyriešeniu konfliktu, ktorý zapríčinil už mnoho obetí.“

-Is-

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Pôstne putovanie

Milí bratia a sestry!

Dnes na Popolcovú stredú sa tak ako každý rok znovu vydávame na pôstne putovanie, intenzívnejšie povzbudzovaní duchom modlitby a rozjímania, pokánia a pôstu. Vstupujeme do „silného“ liturgického obdobia. Popri príprave na slávenie Veľkej noci – ktorá je srdcom a stredobodom liturgického roka i celého nášho kresťanského života – nás pozýva, ba možno dokonca provokuje povedať, aby sme nášmu kresťanstvu dali nový, rozhodný impulz. Pre povinnosti, námahy a starosti upadáme do zvyku a hrozí nám nebezpečenstvo, že zabudneme na to, aké mimoriadne je dobrodružstvo, do ktorého sme vďaka Kristovi zapojení, a preto potrebujeme každý deň znova začínať našu náročnú cestu života podľa evanjelia a vstupovať do vlastného vnútra prostredníctvom zastavení posilňujúcich ducha. Starobylým obradom udeľovania popolca nás Cirkev uvádza do Pôstneho obdobia ako do veľkej duchovnej obnovy trvajúcej štyridsať dní.

Vstupujeme teda do pôstnej atmosféry, ktorá nám pomáha znovu objavovať dar viery prijatej zároveň s krstom. Vedie nás pristúpiť k sviatosti zmierenia a tak vkladá naše úsilie o obrátenie pod tento znak Božieho milosrdenstva. Na počiatku, v prvotnej Cirkvi, bol štyridsaťdňový pôst privilegovaným obdobím prípravy katechumenov na prijatie sviatostí krstu a Eucharistie, ktoré sa vysluhovali na veľkonočnú vigíliu. Pôstne obdobie sa považovalo za čas stávania sa kresťanmi. To sa totiž neudeje v jednej chvíli, ale vyžaduje si dlhý proces obrátenia a obnovy.

Na tejto príprave sa zúčastňovali aj pokrstení, ktorí si takto znovu pripomínali prijatú sviatosť a disponovali sa na obnovenie spoločenstva s Kristom pri radostnom slávení Veľkej noci. Takto malo a dodnes má Pôstne obdobie charakter krstného putovania, lebo napomáha zachovať si vedomie, že „byť“ kresťanmi sa uskutočňuje ako vždy nanovo „stávať sa“ nimi. Nikdy to nie je uzavretý príbeh, ktorý by bol definitívne za nami, ale cesta, ktorá si vyžaduje stále novú prax.

Keď celebrant sype popolec na hlavu, hovorí: „Pamätaj, že prach si a na prach sa obrátiš!“ (porov. Gn 3, 19), alebo opakuje Ježišovu výzvu: „Kajajte sa verte evanjeliu“ (porov. Mk 1, 15). Obe formuly nám pripomínajú pravdu o ľudskom živote: sme obmedzené stvorenia, hriešnici, ktorí stále potrebujú pokánia a obrátenie. Aké dôležité je prijať túto výzvu v tomto našom čase! Keď súčasný človek vyhlasuje úplnú nezávislosť od Boha, stáva sa otrokom seba samého a často sa nachádza v bezútešnej osamotenosti. Výzva na obrátenie

je teda podnetom na návrat do náručia Boha, nežného a milosrdného Otca, aby sme mu dôverovali a zverili sa mu ako jeho adoptívni synovia a dcéry, znovuzrodení jeho láskou. Cirkev s pedagogickou prezieravosťou neustále opakuje, že obrátenie je predovšetkým milosť, dar, ktorý otvára srdce nekonečnej Božej добрote. On sám svojou milosťou predchádza našu túžbu po obrátení a sprevádza naše úsilie o plné stotožnenie sa s jeho

spásnou vôľou. Obrátiť sa značí dovoliť, aby sa ma Ježiš zmocnil (porov. Flp 3, 12), a „vrátiť“ sa s ním k Otcovi.

Obrátenie teda predstavuje pokorne vstúpiť do Ježišovej školy a poddajne kráčať v jeho šľapajach. V tejto súvislosti slúžia na objasnenie slov, ktorými sám Ježiš naznačil podmienky, ako sa stať jeho pravými učeníkmi. Po tom, ako vyhlásil, že „kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho“, dodáva: „Čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?!“ (Mk 8, 35 – 36). Či vari snaha byť úspešný, túžba po prestíži a hľadanie pohodlia, ktoré úplne pohltia život, až sa Boh stratí z dohľadu, môžu viesť ku skutočnému šťastiu? Či môže jestvovať opravdivé šťastie bez Boha? Skúsenosť ukazuje, že uspokojenie našich materiálnych očakávaní a potrieb nám neprináša pocit šťastia. Jediná radosť, ktorá naozaj naplní ľudské srdce, pochádza od Boha: v skutočnosti potrebujeme nekonečnú radosť. Ani každodenné starosti, ani ťažkosti života nedokážu uhasiť radosť, ktorá sa rodí z priateľstva s Bohom. Ježišovo pozvanie vziať svoj kríž a nasledovať ho, sa v prvom momente môže zdať tvrdé a priečiace sa tomu, čo chceme, lebo umŕtvuje našu túžbu po osobnej realizácii. No pri bližšom pohľade môžeme objaviť, že to tak nie je: svedectvo svätých ukazuje, že v Kristovom kríži, v láske rozdávejúcej sa a zriekajúcej sa vlastnenia seba samého, sa nachádza tá hlboká vyrovnanosť, ktorá je prameňom veľkodušného venovania sa bratom, osobitne chudobným a núdnym. A to dá radosť aj nám samým. Pôstna cesta obrátenia, na ktorú sa dnes s celou Cirkvou vydávame, sa teda stáva najvhodnejšou príležitosťou, „milostivým časom“ (porov. 2 Kor 6, 2), aby sme si obnovili svoje synovské odovzdanie sa do Božích rúk a začali uskutočňovať to, čo nám Ježiš neprestajne opakuje: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma“ (Mk 8, 34), a takto pokročili na ceste lásky a pravého šťastia.

V Pôstnom období Cirkve ako evanjeliová ozvena predkladá niektoré osobitné záväzky, ktoré majú sprevádzať veriacich počas tejto cesty duchovnej obnovy. Sú to modlitba, pôst a almužna. V tohtoročnom Posolstve na Pôstne obdobie, zverejnenom pred niekoľkými dňami, som sa zamýšľal nad praxou dávania almužny, „ktorá predstavuje konkrétny spôsob, ako pomáhať núdnym, a zároveň je asketickým cvičením na oslobodenie sa od pripútanosti k pozemským dobrám“ (1). Vieme dobre, ako hlboko je moderná spoločnosť preniknutá príťažlivosťou materiálnych bohatstiev. Ako učeníci Ježiša Krista sme povolani, aby sme si nerobili modly z pozemských dobier, ale využívali ich ako prostriedky nutné pre život a pomoc tým, ktorí sú v núdzi. Tým, že nám Cirkev odporúča dávať almužnu, vychováva nás, aby sme vedeli vychádzať v ústrety potrebám bližných a nasledovali Ježiša, ktorý, ako píše sv. Pavol, sa stal chudobným, aby nás svojou chudobou obohatil (porov.

Kor 8, 9). „V jeho škole“ – napísal som v spomínanom posolstve – „sa môžeme naučiť urobiť z nášho života dar. Keď ho nasledujeme, učíme sa byť pripravení nielen dávať to, čo vlastníme, ale dávať samých seba.“ A dodal som: „Či sa vari celé evanjelium nedá zhrnúť do jediného prikázania lásky? Pôstna prax dávania almužny sa teda stáva prostriedkom na prehĺbenie nášho povolania byť kresťanmi. Keď kresťan nezištne obetuje sám seba, svedčí o tom, že zákony života nediktujú materiálne bohatstvá, ale láska“ (5).

Drahí bratia sestry, poprosme Pannu Máriu, Božiu Matku a Matku Cirkvi, aby nás sprevádzala na ceste Pôstnym obdobím, aby to bola cesta ozajstného obrátenia. Nechajme sa ňou viesť a vnútorne obnovení dospějeme k sláveniu veľkého tajomstva Kristovej Paschy, ktorá je najvyšším zjavením milosrdnej Božej lásky.

Všetkým prajem požehnané Pôstne obdobie!

Preložila Mária Spišiaková

Benedikt XVI. rehoľníkom a rehoľníckam: Nasledujte Krista bez kompromisov

Vatikán (2. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa večera v Bazilike sv. Petra prihovril rehoľníkom všetkých reholí pri príležitosti Svetového dňa zasväteného života. V úvode prejavil radosť zo vzájomného stretnutia a pokračoval slovami evanjelistu Lukáša, ktorý až na troch miestach podčiarkuje, že Mária a Jozef zachovávali „Pánov zákon“ (por. Lk 2,22.23.39) a boli veľmi pozorní pri tom, keď načúvali Pánovmu slovu. Tento ich postoj, ako povedal Benedikt XVI., je príkladom pre všetkých, ktorí žijú zasväteným životom: „Prosím vás, milí bratia a sestry, aby ste ponúkali váš vklad do tohto duchovného úsilia svedčiac tak o tom, ako veľmi je dôležité klásť do centra všetkého Slovo Božie a to ešte viac pre vás, ktorých Pán povoláva ešte intímnejšie, aby ste ho nasledovali.“

Ďalej Svätý Otec hovoril o tom, že zasvätený život je vlastne zakorený v evanjeliu ako vo svojej najvyššej norme, pričom použil príklady svätcov a ich života. Potom pokračoval: „Nasledovanie Krista bez kompromisov, ako nám to ponúka evanjelium, vytvorilo počas storočí poslednú a najvyššiu normu duchovného života. Sv. Benedikt poukazuje na Sväté písmo, ako na konečnú a najsprávnejšiu normu pre život človeka.“ Svoj príhovor uzavrel Svätý Otec slovami o veľmi bohatej tradícii takéhoto života, ktorá je hlboko zakorenená v príkladoch a učení Ježiša Krista a je nám predstavená ako rastlina s mnohými konármi, ktorá má svoje korene zasadené do evanjelia a prináša hojné ovocie v každom období Cirkvi. Jej poslaním je pamätať na to, že všetci kresťania sú povolaní k životu podľa Božieho slova.

-sg-

Benedikt XVI. sa stretol s prezidentom Kosova

Vatikán (2. februára, RV) – Svätý Otec prijal v sobotu na audiencii prezidenta Kosova Fatmira Sejdiu. Ako sa uvádza v tlačovom komuniké Svätej stolice, pápež vyjadril svoju blízkosť k národu tejto krajiny, kde je kresťanstvo prítomné už od prvých storočí nášho letopočtu. Katolícka cirkev sa tu v súčasnosti angažuje v mnohých oblastiach života, zvlášť vo sfére zdravotnej starostlivosti a vzdelávania. Podľa štatistik sa k nej hlási asi 65 tisíc veriacich.

Stretnutie prinieslo Svätému Otcovi možnosť získať informácie z prvej ruky, týkajúce sa súčasnej situácie v krajine a jej budúceho smerovania. Audiencia, na ktorej prijal najvyššiu úradnú autoritu súčasnej autonómnej provincie Srbska, spravovanej OSN v rámci podmienok Rezolúcie Bezpečnostnej rady 1244, nepredstavuje žiadnu zmenu v postoji Svätej stolice, pokiaľ ide o definitívny právny status Kosova. Pokiaľ ide o možnosť vyhlásenia jeho nezávislosti, Vatikán bude sledovať vývoj okolností so zvláštnou pozornosťou a s ohľadom na postoj medzinárodného spoločenstva.

Svätá stolica nezanedbáva žiadnu príležitosť vyzývať každého k zmiereniu, spravodlivosti a pokoju, uvádza sa ďalej v komuniké. V tomto prípade zdôrazňuje slová, ktoré uviedol Benedikt XVI. v príhovore k diplomatom 7. januára 2008, keď vyjadril nádej, že budú zaručené bezpečnosť a rešpekt voči právam obyvateľov tejto krajiny, že hrozba násilného konfliktu definitívne pominie a bude posilnená stabilita Európy.

-dj-

Svätý Otec prijal na osobitnej audiencii prezidenta Slovinska

Vatikán (6. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. v stredu na osobitnej audiencii prijal prezidenta Slovinska, ktorým je Danilo Türk. Následne sa slovinský prezident stretol aj s vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarcisiom Bertonom a sekretárom pre vzťahy so štátmi, Mons. Dominiquem Mambertim. Počas stretnutia sa hovorilo o niektorých aktuálnych medzinárodných otázkach, najmä o situácii na Balkáne v súvislosti s polročným predsedníctvom Slovinska v Európskej únii od januára do júna tohto roka. Na bilaterálnej rovine sa tiež spomenuli dobré vzťahy medzi Slovinskom a Svätou stolicou, ako aj niektoré aktuálne problémy v krajine medzi štátom a Cirkvou, či ochoty prispieť k ich uspokojivému vyriešeniu.

-sg-

Benedikt XVI. vyprosuje Boží pokoj pre Irak

Vatikán (3. februára, RV) – Svätý Otec sa po modlitbe Anjel Pána zasadil aj za národ Iraku: „Zlo, ktoré prináša so sebou bolesť, zdá sa, že nepozná limity v Iraku, ako o tom svedčia veľmi smutné správy posledných dní. Zdvíham opäť svoj hlas a zasadzujem sa za tento národ, ktorý je tak ťažko skúšaný a zároveň pre neho vyprosujem Boží pokoj.“ -ls-

Benedikt XVI.: Cez modlitbu sa otvoríme aj pre ostatných

Vatikán/Taliansko (6. februára, RV) - Pápež Benedikt XVI. v stredu podvečer, na začiatku pôstneho obdobia, predsedal eucharistickej slávnosti v Bazilike sv. Sabíny v Ríme. V homílii sa zamerával najmä na silu modlitby, keď hovoril o advente ako o období nádeje a očakávaní príchodu Boha a o pôste ako obnovení tejto nádeje v Toho, ktorý nás robí schopnými prechádzať smrťou do nového života. Obidve tieto obdobia sú časom očistenia a ako dodal Benedikt XVI., svedčí o tom aj liturgická farba, ktorá je pre ne spoločná. Pôst je však zvlášť zameraný na tajomstvo vykúpenia, ktoré je definované ako cesta skutočného obrátenia.

Pôstne obdobie – ako ďalej povedal Svätý Otec - práve preto, že nás pozýva k modlitbe, pokániu a k pôstu, je príležitosťou k tomu, aby sme udržiavali našu nádej ešte živšou. Modlitba v sebe obsahuje nádej, pretože nič iné okrem modlitby a viery nevyjadruje tak dobre skutočnosť prítomnosti Boha v našom živote. Svätý Otec hovoril ďalej o dvoch momentoch počas Ježišovho pozemského bytia, jeden na začiatku a druhý na konci jeho účinkovania:

„40 dní na púšti, na ktoré sa vzťahuje pôstne obdobie a úzkosť v Getsemanskej záhrade – oba tieto momenty sú podstatné momenty modlitby. Modlitba v osamelosti, na púšti zoči-voči s Otcom a modlitba dovŕšená v „smrteľnej úzkosti“ v Olivovej záhrade. Ale ako v jednom, tak v druhom prípade, Kristus v modlitbe odhaľuje úskoky pokušiteľ'a a víťazí nad ním. Modlitba je tak prvou a hlavnou „zbraňou“, ktorou víťazne čelíme v boji proti zlému duchu.“

Ďalej Svätý Otec hovoril o tom, že Kristova modlitba dosahuje svoj vrchol na kríži, vyjadrujúc to v posledných slovách, ktoré evanjelisti napísali: Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil? (Mt 27, 46, Mk 15, 34, Sol 21, 10) a ďalej dodal:

„Modlitba je zárukou, že sa otvoríme pre ostatných: kto je slobodným pre Boha a jeho potreby je tiež otvorený pre druhých – pre brata, ktorý klope na dvere jeho srdca a prosí o vypočutie, pozornosť, odpustenie, občas

napomenutie, ale stále je to zameranie sa na toho druhého. Skutočná modlitba je hybnou silou sveta, pretože ho zachováva otvoreným Bohu. Preto bez modlitby niet nádeje, ale len ilúzie. Bez skutočného Boha, Otca Pána Ježiša Krista, by sa z nádejí stali ilúzie, ktoré by nabádali k úniku z reality. Rozhovor s Bohom, zotrvanie v jeho prítomnosti, keď sa necháme osvietiť a očistiť Jeho slovom, toto nás naopak privádza do srdca reality, k vnútornému Hýbateľovi kozmického diania, privádza nás takpovediac do pulzujúceho srdca vesmíru.“

V závere venoval Svätý Otec niekoľko myšlienok utrpeniu, pričom sa odvolal na svoju encykliku *Spe salvi*, v ktorej píše o miere ľudskosti, ktorá je určená vzťahom s utrpením a trpiacimi. Veľká noc, ku ktorej cez pôst smerujeme, je tajomstvom, ktoré dáva tomuto utrpeniu zmysel. Práve v Božom spolucití, spolustrpení s človekom v osobe Ježiša Krista vstupuje do každej ľudskej situácie utrpenia útecha a nádej. -sg-

Benedikt XVI. sa dnes stretol s kňazmi kléru Rímskej diecézy

Vatikán (7. februára, RV) - Pápež Benedikt XVI. sa v štvrtok ako to býva tradične zvykom na začiatku Veľkého pôstu stretol s kňazmi kléru Rímskej diecézy. Stretnutie v Aule Benedizioni vo Vatikáne sa nieslo v duchu slov Svätého Otca „navzájom si pomáhať“. Tak ako počas ostatných troch rokov, aj dnes odpovedal na niekoľko otázok kňazov, ktorí sa so svojim biskupom rozprávali veľmi úprimne a s nadšením.

Svätý Otec v odpovedi na jednu z otázok skonštatoval, že pre mladých mužov je veľmi ťažké žiť ako kresťan pri pohľade na dnešný životný štýl. Je podľa neho dôležité, aby kňazi vedeli svedčiť o tom, že Boha môžeme skutočne spoznať, že môžeme byť jeho priateľmi a tiež s ním kráčať životom. Benedikt XVI. tiež vyzdvihol dôležitosť prítomnosti Boha vo vzdelávaní keď povedal, že pri formovaní nestačí len profesionalita. Je tiež potrebné formovať srdce v prítomnosti Boha, rovnako ako sa formovať kultúrne v poznaní Evanjelia a dodal: „Zdá sa mi, že pôstne obdobie by malo byť aj pôstom slov a obrazov. Potrebujeme totiž trochu ticha. Potrebujeme priestor bez neustáleho bombardovania rozličnými obrazmi. Priestor pre ticho, bez obrazov, aby sme si otvorili srdcia skutočnému Obrazu a skutočnému Slovu.“

V odpovedi na otázku mladého indického kňaza, ktorý je v Ríme už niekoľko rokov hovoril Svätý Otec aj na tému evanjelizácie a vzájomného dialógu, ktorý má byť rešpektovaním toho druhého: „Rozmer dialógu, ktorý je tak potrebný pritom nevyklučuje ohlasovanie Evanjelia, daru pravdy, ktorý si nemôžeme nechať len pre seba, ale musíme ho ponúknuť aj ostatným.“ - dodal Svätý Otec. -sg-

Svätá stolica zverejnila nótu k motu proprio Summorum Pontificum

Vatikán (6. februára, RV) – Vatikánsky štátny sekretariát v utorok zverejnil nótu k motu proprio pápeža Benedikta XVI. Summorum Pontificum zo 7. júla 2007, ktorým bola pre Cirkev latinského obradu potvrdená možnosť sláviť Eucharistiu podľa misálu Jána XXIII. z roku 1962. Svätý Otec v nóte upravuje znenie veľkopiatovej modlitby za židovský národ Oremus et pro Iudaeis a ustanovuje zmenu textu s platnosťou od tohto roka nasledovne:

“Oremus et pro Iudaeis

Ut Deus et Dominus noster illuminet corda eorum, ut agnoscant Iesum Christum salvatorem omnium hominum.

Oremus. Flectamus genua. Levate.

Omnipotens sempiternus Deus, qui vis ut omnes homines salvi fiant et ad agnitionem veritatis veniant, concede propitius, ut plenitudine gentium in Ecclesiam Tuam intrante omnis Israel salvus fiat. Per Christum Dominum nostrum. Amen..”

Úprava textu je reakciou na nespokojnosť s formuláciou výzvy za “obrátenie židov”, ktorá sa objavila po vydaní Summorum Pontificum. Nahradila ju prosba o “osvietenie ich srdc, aby spoznali Ježiša Krista ako spasiteľa celého ľudstva. Všemohúci večný Bože, ty, ktorý chceš, aby všetci ľudia boli spasení a dospeli k poznaniu pravdy, udeľ milosť, aby vstupom do plnosti národov v tvojej Cirkvi bol spasený celý Izrael.”

-dj-

Kardinál Albert Vanhoye: Prinášať Sväté písmo do každodenného života veriacich

Vatikán (7. februára, RV) – Ako prinášať Sväté písmo do každodenného života veriacich – aj o tom hovoril v rozhovore pre Vatikánsky rozhlas kardinál Albert Vanhoye zo Spoločnosti Ježišovej, ktorý bude viesť duchovné cvičenia za účasti Svätého Otca. Kardinál Vanhoye, ktorý je tiež bývalým sekretárom Pápežskej biblickej komisie naznačil ich základnú myšlienku: „Hlavnou niťou duchovných cvičení bude kňazstvo Ježiša Krista, veľkňaza novej jednoty, tak ako sa to píše v liste Hebrejom. Je to veľmi hlboké učenie, veľmi hutné a veľmi bohaté. Aby sme si zachovali pevnú vieru je podľa mňa najdôležitejšie byť spojení s kňazským srdcom Ježiša Krista, pretože bez tohto spojenia zostane všetko len na povrchu a nie je tak možné odolávať mnohým ťažkostiam moderného sveta.“ Kardinál Vanhoye tiež hovoril o tom, ako vnášať Sväté písmo do každodenného ži-

vota veriacich. Podľa neho základným prostriedkom je liturgia a tú je potrebné dobre zužitkovať. Tiež je nutné pomáhať veriacim prijímať myšlienky koncilu do svojho života, čo je možné najmä prostredníctvom homílií. „Vo Francúzsku a v Taliansku sú napríklad publikácie, ktoré pomáhajú veriacim rozjímať nad myšlienkami Svätého písma, čo považujem za veľmi potrebný nástroj.“ – dodal v rozhovore kardinál Vanhoye.

Duchovné cvičenia na tému „Privítajme Krista, nášho veľkňaza“ sa začnú v prvú pôstnu nedeľu 10. februára o 18:00 hodine v kaplnke Redemptoris Mater vo Vatikáne a potrvajú do soboty 16. februára. Benedikt XVI. tak nasleduje vyše 80-ročnú tradíciu, keď v kalendári pápeža chýbajú audiencie, ktoré sú na týždeň nahradené vnútorným stíšením. -sg-

Pôstne duchovné cvičenia Svätého Otca

Vatikán (6. februára, RV) - Na prvú pôstnu nedeľu 10. februára o 18.00 hod. sa v kaplnke Redemptoris Mater vo Vatikáne začnú pôstne duchovné cvičenia za účasti Svätého Otca na tému „Privítajme Krista, nášho veľkňaza“. Benedikt XVI. tak nasleduje vyše 80-ročnú tradíciu, keď v kalendári pápeža chýbajú audiencie, ktoré sú na týždeň nahradené vnútorným stíšením. Tento rok sa duchovné cvičenia uskutočnia pod vedením bývalého sekretára Pápežskej biblickej komisie kardinála Alberta Vanhoyeho. Potrvajú do soboty 16. februára. -pk-

Výstava „Biblia v spoločných kresťanských iniciatívach“ v Ríme

Taliansko (5. februára, RV) – „Biblia v spoločných kresťanských iniciatívach od II. vatikánskeho koncilu po súčasnosť“ je názov výstavy, ktorú si návštevníci v týchto dňoch môžu pozrieť v Knižnici Don Bosca v priestoroch Pápežskej saleziánskej univerzity v Ríme. Expozícia je súčasťou prípravných aktivít na októbrovú Biskupskú synodu, ktorá sa sústreďuje na „Božie slovo v živote a poslaní Cirkvi“. Ako pri otvorení výstavy uviedol generálny sekretár Synody arcibiskup Nikola Eterović, „všetci by sme mali znovu objaviť Sväté písmo ako živé slovo, ktorým nás Pán usmerňuje v našom osobnom, komunitnom a spoločenskom živote.“ Expozícia predstavuje všetko, čo sa týka prekladov biblických textov vo svete za posledných niekoľko desiatok rokov a má ekumenický charakter. Preklady sú rozdelené podľa oblastí na Európu a Blízky východ; Ameriku; Áziu a Tichomorje; a Afriku. Výstava potrvá do 29. apríla. -pk-

Taliansko má novú blahoslavenú

Taliansko (5. februára, RV) – V prvú februárovú nedeľu bola na Sardínii blahorečená talianska rehoľná sestra Josefina Nicoliová z kongregácie Dcér lásky. Obradu predsedal prefekt Kongregácie pre kauzy svätých kardinál José Saraiva Martins. Eucharistickú bohoslužbu slávil 25 biskupov a 350 kňazov a jej účastníkov pozdravil pri nedeľnej modlitbe Anjel Pána aj pápež Benedikt XVI.

Blahoslavená Josefina Nicoliová sa narodila v roku 1863 a väčšinu svojho života prežila na Sardínii. Do rehole vstúpila vo veku 20 rokov. Svätosť dosiahla modlitbou a obetavým prístupom k riešeniu sociálnych problémov. Pomáhala deťom, žijúcim na ulici a pracujúcim ako nosiči v prístave. Zriadila pre ne zvláštne stredisko, kde im bolo poskytnuté vzdelanie. Okrem toho založila združenie dievčat, ktorú slúžili v bohatých rodinách, organizovala duchovné obnovy pre robotníkov a starala sa o chorých, najmä počas epidémie cholery v Cagliari. Zomrela v decembri 1924 vo veku 61 rokov. **-dj-**

Írsky biskup sa vyjadruje ku globálnemu otepľovaniu

Írsko (7. februára, RV/CNS) – „Dane za znečistenie ovzdušia by mali platiť najbohatšie krajiny, aby sa zlepšila situácia v najchudobnejších krajinách postihnutých globálnym otepľovaním, povedal predseda Konferencie biskupov Írska, Mons. John Kirby z Clonfertu. Najchudobnejšie krajiny totiž nezapríčiňujú globálne otepľovanie, musia však znášať jeho negatívne dôsledky. Život tých najchudobnejších sa zhoršuje aj preto, lebo často žijú v oblastiach, v ktorých sú negatívne dôsledky globálneho otepľovania najvýraznejšie a keďže sú chudobní, nemajú dostatočné prostriedky, aby sa voči týmto negatívnym dôsledkom chránili. Na tlačovej konferencii 5. februára Mons. Kirby vyhlásil zbierku na finančnú podporu najchudobnejších oblastí a zároveň vyzval, aby „získané dane boli využité na rozvoj fondov, ktoré by pomohli najchudobnejším krajinám prispôbiť sa klimatickým zmenám“. **-pk-**

SDM 2008 potrebujú veľké evanjelizačné úsilie

Austrália (3. februára, RV/FIDES) – „Táto udalosť je už veľmi blízko a počas nasledujúcich mesiacov si vyžiada zvýšené evanjelizačné úsilie,“ tieto slová mladým austrálskym katolíkom adresoval pomocný biskup Sydney Julian Charles Porteous v súvislosti so Svetovými dňami mládeže, ktoré sa uskutočnia v júli. Citoval pri

tom slová pápeža Pavla VI., ktorý povedal, že „novými evanjelizátormi sú laici, dospelí a mladí ľudia, ktorí majú prístup do všetkých oblastí spoločnosti“. Biskup vyjadril presvedčenie, že Austrálčania do bodky naplnia toto svoje poslanie nadšením a entuziazmom, ktoré investujú do poslednej fázy príprav na podujatie a „umožnia tak mladým ľuďom z rôznych častí sveta zažiť jedinečnú skúsenosť spoločenstva s Bohom a s blíznymi“. Austrálske diecézy sa do aktivít zapájajú rôznym spôsobom, napríklad kampaňou, v rámci ktorej povzbudzujú veriacich, aby sa podieľali na financovaní cestovných nákladov pre mládež z chudobných krajín. **-pk-**

Austrálska vláda sa ospravedlnila domorodému obyvateľstvu

Austrália (5. januára, RV/CNS) – Austrálski katolícki biskupi uvítali oznámenie vlády, že sa ospravedlní za „ukradnuté generácie“ domorodého obyvateľstva, odlúčeného od rodín počas niekdajších snáh o asimiláciu. Premiér Kevin Rudd uviedol, že ospravedlnenie, považované za základ zmierenia bielych a čiernych Austráľčanov s ich búrlivými dejinami, bude prvým bodom programu na stretnutí parlamentu 13. februára. Ako uviedol predseda Komisie pre domorodé obyvateľstvo pri Konferencii biskupov Austrálie arcibiskup Barry Hickey, rozhodnutie vlády bolo „veľkou úľavou pre väčšinu Austráľčanov. Federálna vláda by mala vyjadriť smútok nad hroznými vecami, ktoré sa stali v mnohých komunitách. Avšak „prepáčte“ zo strany vlády neznamená, že na vine je iba ona. Celá Austrália musí prijať zodpovednosť.“ **-pk-**

Rok 2008 vo Vietname zameraný na vzdelávanie a formáciu mládeže

Vietnam (5. februára, RV/AsiaNews) – Nový lunárny rok 2008 vo Vietname bude zameraný na vzdelávanie a formáciu mladých ľudí. V pastoračnom liste o tom veriacich informuje kardinál Pham Minh Man. Pripomína kresťanským rodinám a mládeži, že „majú zodpovednosť pracovať spolu v oblasti vzdelávania a navzájom si pomáhať, aby sa tak podieľali na budovaní rodinného šťastia, pokoja a prosperity v kontexte vietnamskej spoločnosti“. Zdôraznil, že „ako kresťania sme povolaní k tomu, aby sme tvorili spoločenstvo. Miestna komunita je základom v každej farnosti a mala by mať na zreteli svoju hlavnú úlohu – nasledovanie evanjeliového posolstva. Kresťanská výchova nám pomáha uvedomiť si našu zodpovednosť. Dúfame, že sa nám podarí naplno žiť kresťanského ducha, chceme sa zapájať do spoločenských a pastoračných aktivít a pomáhať chudobným a núdzným.“ **-pk-**

Kubánsky veľvyslanec: Benedikt XVI. by bol na Kube vítaný

Kuba (2. februára, RV/SIR) – „Nie je to oficiálne pozvanie, pretože pozvania musia byť vždy dohodnuté vopred s kubánskou Cirkvou, ale pápež Benedikt XVI. by bol na Kube vítaný“ – uviedol to kubánsky veľvyslanec pri Svätej stolici Raúl Roa Kourí pre tlačovú agentúru SIR pri príležitosti blížiacej sa návštevy vatikánskeho štátneho sekretára kardinála Tarcisia Bertoneho na ostrove v dňoch 20. – 26. februára. Pápež Ján Pavol II. Kubu navštívil pred desiatimi rokmi a podľa veľvyslanca táto cesta mala svoju váhu a nemalý vplyv na zlepšenie vzťahov medzi Cirkvou a štátom.

„Sú postavené na rešpekte, počas uplynulých rokov bol urobený veľký pokrok,“ uviedol diplomat, konštatujúc, že situácia sa normalizuje, napriek tomu, že isté problémy stále pretrvávajú. Ide napríklad o ťažkosti v oblasti stavby chrámov, alebo pokiaľ ide o možnosť prístupu Cirkvi k miestnym médiám a cez ne k obyvateľom. Ako však uviedol, vyriešenie týchto problémov je záležitosťou ďalšieho dialógu medzi vládou a Cirkvou. Zatiaľ nie je isté, či sa kardinál Bertone počas návštevy stretne aj s Raoulom Castrom, zastupujúcim oficiálneho prezidenta Fidela Castra vo vedení krajiny. -dj-

Univerzita v Betleheme miesto dialógu medzi národmi a náboženstvami

Svätá zem (4. februára, RV) – „Nás kresťanov vo Svätej zemi sú len 2%, sme menšinou, napriek tomu si želáme, aby naša prítomnosť prispela k budovaniu mostov pre dialóg medzi dvomi národmi, ktoré už 60 rokov rozdeľujú spory a násilnosti,“ uviedol to v nedeľu Mons. Fouad Twal, pomocný arcibiskup latinského patriarchátu Jeruzalema a predseda Univerzity v Betleheme, pri podpise dohody o didaktickej a vedeckej spolupráci s Univerzitou v Macerate. Univerzita v Betleheme vznikla v roku 1973 na pranie Svätej stolice. Dnes má asi 2800 študentov, z ktorých 800 je kresťanov a 2000 moslimov.

Podľa arcibiskupa sa stala „miestom dialógu medzi náboženstvami a národmi. Čím je situácia za jej múrmi zložitejšia, tým krajšia je vo vnútri akadémie, kde majú mladí možnosť žiť a konfrontovať svoje názory s profesormi aj medzi sebou navzájom.“ Na vyriešenie arabsko-izraelského konfliktu, ktorého aktuálne udalosti v Gaze nie sú posledným

problémom, je podľa arcibiskupa Twala potrebné formovať mladých ľudí a tiež im pomáhať budovať hrdosť na ich korene a kultúru. Poďakoval sa Taliansku a celej Európe za všetko, čo doposiaľ urobili pre upokojenie situácie, poznamenal však, že pre jej úplné vyriešenie je potrebné ešte intenzívnejšie politické úsilie. -sg-

Kresťania v Malajzii proti konfiškácii kníh a textov náboženského charakteru

Malajzia (6. februára, RV/ASIANEWS) – Kresťanská komunita v Malajzii žiada politické authority, aby vydali usmernenia, ktoré by jasne zakázali všetkým vládnym agentúram konfiškovať knihy a texty náboženského charakteru. Vyhlásenie vydal predseda Kresťanskej federácie Malajzie biskup Paul Tan Chee a je reakciou na zhabanie 32 biblií v angličtine pracovníkom klientskeho úradu na letisku v Putrajayi. Knihy boli v kufri katolíčky, ktorá sa práve vrátila z Manily a Sväté písmo so sebou niesla pre potreby farnosti. Ako sa uvádza vo vyhlásení, „žiadny úrad na zemi by nemal upierať kresťanom právo vlastníť Bibliu, čítať ju a cestovať s ňou... Táto epizóda je ďalším príkladom toho, ako jednostranný krok určitých vládných inštitúcií sponchybňuje vyhlásenia vlády o ochrane náboženskej slobody v krajine.“ -pk-

Kresťanské organizácie pomáhajú riešiť situáciu v Keni

Keňa (5. februára, RV/SIR) – „Vyše 250-tisíc ľudí žije na uliciach, hľadajú prístrešok, vodu a prikryvky. Stále častejšie sa vyskytujú prípady znásilnení a lúpeží, niekoľko obchodov bolo vyrabovaných a vypálených,“ uviedla to pre agentúru SIR Tracy Stoverová z kresťanskej humanitárnej organizácie Svet pre Keňu po výzve pápeža Benedikta XVI. k zmiereniu a nastoleniu pokoja v tejto africkéj krajine. Vyše 70 pracovníkov organizácie spolupracuje s Národnou alianciou cirkví na programoch rozvoja, prevencie HIV a aidsu a pomoci sirotám. Ako uvádza Stoverová, etnické napätie je stále vysoké a nedostatok potravy, vody a chýbajúce ubytovanie môžu spôsobiť novú vlnu násillia. Miestne úrady mali v úmysle zavrieť tábory, kam sa uchylujú ľudia, ktorí prišli o strechu nad hlavou, na základe intervencie kresťanských inštitúcií však zmenili svoj postoj. -pk-

KBS požaduje stiahnutie návrhu Národného programu ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia

Konferencia biskupov Slovenska sa na dnešnom pracovnom stretnutí, na ktorom sa preberali pripomienky nepovinne pripomienkujúcich subjektov k návrhu Národného programu ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia, opäť jasne postavila na stranu ženy, rodiny a zodpovednej výchovy k partnerstvu a rodičovstvu. Predstavila svoju víziu o právach človeka ako takého a o právach rodičov. Predložený návrh Národného programu ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia neprináša pozitívne riešenia skutočných problémov nášho národa. Naopak, mnohé z nich (napr. zlý demografický vývoj) by aplikácia programu iba prehĺbila. Program nerešpektuje práva rodičov, zaručené v medzinárodných dokumentoch, najmä v Dohovore o právach dieťaťa, ktorého je Slovenská republika zmluvnou stranou. KBS vyjadruje ľútosť nad odmietavým postojom ministerstva k predloženým pripomienkam. Z vymenovaných závažných dôvodov nemôže akceptovať predložený návrh v takejto podobe ako celok a trvá na stiahnutí tohto návrhu.

TK KBS

Komentár Fóra života k nepravdivým tvrdeniam Ministerstva zdravotníctva SR

Fórum života víta, že sa Ministerstvo zdravotníctva SR konečne vyjadrilo k pripomienkam, ktoré k návrhu Národného programu ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia (ďalej len „program“) Fórum života zaslalo. Ministerstvo vo svojom vyhlásení označilo pripomienky Fóra života za „nekonkrétne, argumentačne nepodložené a bez racionálneho základu“. Vzhľadom k tomu, že 36 zaslaných pripomienok konzultovalo Fórum života s expertmi z predmetných oblastí, takéto vyjadrenie MZ SR považuje Fórum života za pokračovanie arogantného prístupu používaného pri presadzovaní programu.

Ministerstvo navyiac uviedlo, že na dnešnom stretnutí bol zástupcom Fóra života poskytnutý priestor na diskusiu a „zástupcovia OZ Fórum života ju však znevažovali svojimi emotívnymi vystúpeniami a invektívami narúšali vecný priebeh rokovania“. Ministerstvo týmto klame verejnosť, pretože na stretnutí sa zúčastnil iba jeden zástupca združenia, ktorý po vyslovení krátkého stanoviska opustil rokovanie po pol hodine.

Fórum života

Duchovná obnova eRkárov

Od štvrtku večera 31.1. 2008 do nedele 3.2. 2008 sa uskutočnila v Škole v prírode v Terchovej Obnova eRkárov. Animátori si vypočuli prednášky manželov Danky a Jozefa Kudryovcov na tému príprava na manželstvo. V sobotu privítali šéfredaktora Katolíckych novín Mons. Mariána Gavendu, ktorý im priblížil tému modlitby počas dňa. Evžen Valovič sa zamerlal na prežívanie pôstneho obdobia. Súčasťou obnovy bola aj krátka túra, fašiangový večer a svätoblažské požehnanie. Na obnove sa zúčastnilo 40 animátorov, ktorí počas roka pomáhajú vo svojich farnostiach v pastoračnej starostlivosti o deti.

Ivan Kňaze/ snímka Juraj Králik

Zomrel Mons. Vojtech Mikulka

V stredu 6. februára zomrel v Dome pokojnej staroby v Cíferi Mons. ThDr. Vojtech Mikulka, PhD. Pohrebné obrady sa budú konať v sobotu 9. februára 2008 o 10,30 h v Kostole sv. Michala Archanjela v Biňovciach, v rodnej obci zosnulého.

Mons. Vojtech Mikulka sa narodil 22. 2. 1926 v Biňovciach. Kňazskú vysviacku prijal 6. 5. 1950. Ako kaplán pôsobil v Dolnej Krupej (1950), Jacovciach (1951), Novom Meste nad Váhom (1952), Piešťanoch (1955) a v Bratislave-Farnosti sv. Martina (1958). Ako administrátor farnosti účinkoval od roku 1960 v Bratislave-Prievoze. V roku 1964 sa stal špirituálom kňazského seminára v Bratislave. V roku 1968 bol preložený za administrátora farnosti Blahová, špirituálom seminára bol znovu od roku 1968. Od roku 1970 až do odchodu do dôchodku pôsobil ako administrátor farnosti Sokolovce (od roku 1999 ako farár). V roku 1990 sa stal docentom Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty v Bratislave a v roku 1991 sudcom arcidiecézneho súdu. Dňa 30. 6. 2002 odišiel na odpočinok, pričom od 1. 7. 2002 vypomáhal vo farnosti Sokolovce. V roku 2006 odišiel do novozriadeného Domu pokojnej staroby v Cíferi, kde aj zomrel.

ABŮ Trnava

Mons. Alojz Tkáč s predstaviteľmi hnutí a združení o pastoračnom pláne

„Aké kroky treba uskutočniť a v akom časovom horizonte, aby sme my, združenia, hnutia a inštitúcie prispeli k realizácii pastoračného plánu“ - nad touto otázkou sa zamýšľali 2. februára v Košiciach delegáti takmer tridsiatich hnutí, združení a inštitúcií na spoločnom stretnutí Rady pre laické a apoštolské hnutia a Fóra kresťanských inštitúcií. Delegáti potvrdili ochotu spolupodieľať sa na implementácii pastoračného plánu v diecézach a vo farnostiach a na realizácii konkrétnych projektov, ktoré predkladá pastoračný plán. Pastoračný plán a konkrétne časové horizonty realizácie plánu predstavili členovia komisie, ktorá pracovala na jeho príprave. Predseda Rady pre laické a apoštolské hnutia Mons. Alojz Tkáč v záverečnom prejave podčiarkol dve priority. Prvou je farská pastoračia a angažovanosť členov hnutí a združení vo farnostiach. „Farnosť má neodmysliteľné poslanie v živote Cirkvi. Preto predovšetkým ku živej farnosti majú smerovať všetky aktivity, načrtnuté v pastoračnom pláne. Prítomnosť živých farských spoločenstiev schopných duchovne rásť, tvoriť systematickú pastoračiu a evanjelizovať navonok svoje okolie je nevyhnutným predpokladom realizácie pastoračného plánu pre roky 2007 – 2013“ (PP 80). Druhou prioritou je rodina a príprava mládeže na manželstvo a rodinný život. Delegáti hnutí a združení vyjadrili ochotu aktívne sa podieľať na realizácii jednotlivých pastoračných projektov, ktoré predkladá pastoračný plán: slúžiaci a komunikujúca Cirkev, stabilná rodina, zodpovedná mládež a solidárne spoločenstvo a chcú svojou službou a charizmou prispieť k ich naplneniu v diecézach a vo farnostiach.

Katarína Hulmanová

Na Starých Horách hovorili o zasvätenom živote a vernosti do dôsledkov

Rehoľníci a zasvätení členovia sekulárnych inštitútov Banskobystrickej diecézy si spoločnou svätou omšou spolu s diecéznym biskupom Rudolfom Balážom pripomenuli vlastné zasvätenie dňa 2. februára v kostole Navštívenia Panny Márie na Starých Horách. „Dnes Mesiaš vstupuje do chrámu tak obyčajne a potichu ako nevinné dieťa na rukách svojej matky,“ otvoril homíliu sviatku Obetovania Pána diecézny biskup Rudolf Baláž, keď sa prihovril rehoľným kňazom, bratom, sestram a laikom, ktorí patria do sekulárnych inštitútov a hnutí pôsobiacich na území Banskobystrickej diecézy. Zároveň sa s výzvou obrátil na dnešné matky a otcov, aby podobne

svoje deti viedli k Bohu. Ako povedal, dnes je dôležité upevňovať naše kresťanské povedomie najmä spoločnou rodinnou modlitbou. „Máriine dieťa bolo predovšetkým Božím dieťaťom. Takto sa na to majú pozerat' i rodičia tohto sveta.“ Biskup Rudolf pokračoval: „Teraz hovorím pre všetkých ľudí Slovenska, aby sa spamätali a nezamieňali si smeti sveta za pravé hodnoty.“

Biskup Baláž v homílii zdôraznil, že Cirkev si veľmi váži všetky povolania. Tie zasvätené majú svietiť na ceste dnešnému človeku. Všetci kresťania, laici i rehoľníci, majú kráčať po jednom chodníku, ktorým je Kristus. „To, čo každý veriaci nosí vo svojom srdci ako tajomstvo, rehoľník vyznáva otvorene i nosením svojho habitu, že patrí Kristovi,“ zdôraznil biskup. Rozmer vlastného dávania sa je však prítomný i v ostatných povolaniach. „I manželia musia prinášať obete. To isté platí pre biskupa a kňazov,“ pripomenul biskup Rudolf a pokračoval, „my sme sľubovali svoju vernosť ukrižovanému Pánovi.“ Počas homílie sa dotkol spomienky na prenasledovaných rehoľníkov, ktorých osobne poznal a ktorí počas totalitného režimu podstúpili i zatváranie rehoľných komunít a deportáciu do sústredovacích kláštorov. Prirodzené životné svedectvo pri tom vydal aj františkánsky páter Baptista Chládecký, ktorý prežil násilné zavretie kláštora v Kremnici vo februári 1949.

Rehoľníci a zasvätení laici si počas stretnutia v prítomnosti diecézneho biskupa obnovili svoje rehoľné sľuby. V závere sv. omše sa biskup Rudolf Baláž na nich obrátil s prosbou o duchovnú podporu. „Náš Boh je Bohom dobrým. Prosím vás, myslíte vo svojich modlitbách aj na svojich biskupov na Slovensku,“ dodal banskobystrický diecézny biskup. **Zuzana Juhaniaková**

Deň zasväteného života v Nitre

Asi stovka rehoľníčok a rehoľníkov sa v sobotu 2. februára stretla na Nitrianskom hrade, aby spoločne preživala slávenie Eucharistie v starobylej katedrále – bazilike svätého Emeráma. Bohoslužbe predsedal pomocný biskup a generálny vikár Marián Chovanec. Prítomných Bohu zasvätených povzbudil nasledovať Ježiša Krista vernosťou rehoľným záväzkom. Neskrýval radosť nad spoločným stretnutím: „Je to krásny pohľad hľadieť tu na vás v katedrále, na osoby, ktoré sú zasvätené Pánu Bohu“. Hlavný celebrant ďalej prítomným pripomenul: „Každý jeden z vás má svoje dejiny spásy, má svoju cestu ako ho Pán Boh povolal, ako ho Pán Boh pritiahol k sebe, ako ho povýšil do svojej služby, do zasväteného života“. Ako vzor hodný nasledovania im opäť predostrel Ježiša Krista, Božieho Syna, ktorý sa pred dvetisíc rokmi stal človekom a ktorý sa obetoval za všetkých ľudí.

Po svätej omši nasledovala prednáška o zasvätenom živote a neformálne stretnutie pri obede. **Miroslav Lyko**

Vladyka Ján Babjak SJ sa stretol s rehoľníkmi

Zasvätený život v dokumentoch Cirkvi bola téma prednášky Štefana Ištvaníka CSsR, ktorú predniesol rehoľníkom a rehoľným sestrám v nedeľu 3. februára v aule Gréckokatolíckej teologickej fakulty v Prešove. Predchádzala jej archijerejská svätá liturgia, ktorú v Katedrále sv. Jána Krstiteľa slávil prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ. V tento deň sa vladyka Ján stretol s rehoľníkmi a rehoľnými sestrami Gréckokatolíckej cirkvi. Pretože to bola Syropôstna nedeľa pred začiatkom Veľkého pôstu, v homílii okrem iného povedal, že pôst nie je len časom umŕtvovania, ale aj časom duchovného oživenia. Hovoril aj o zmysle a potrebe rehoľného života v dnešnej dobe. Na slová homílie pekne nadviazal o. Štefan, ktorý zasväteným osobám predostrel mnoho praktických záležitostí pre ich rehoľný život. Zdôraznil život modlitby a život spoločenstva. Záver stretnutia patril živej diskusii a spoločnému obedu v arcibiskupskej rezidencii.

Lubomír Petrik

Fatimská sobota s rehoľníkmi v Michalovciach

Rehoľníci košickej eparchie sa stretli 2. februára v Michalovciach, aby obnovili svoje úplné zasvätenie Bohu. Po tematickej prednáške o význame modlenia sa žalmov slávil archijerejskú liturgiu vladyka Milan Chatur, košický eparcha. V homílii sa venoval obsahu biblického sviatku, ktorý má mariánsky i kristologický aspekt. „Mária prijala Krista a to je jej veľkosť. Aj my sme prišli, aby sme vo viere prijali Krista. Tak sa staneme svetlom života pre hľadajúcich a blúdiacich,“ pripomenul vladyka Chatur. Na záver liturgickej slávnosti vladyka posvätil sviece, ktoré symbolizujú Kristovu prítomnosť a jeho svetlo. Popoludní sa niekoľko desiatok Bohu zasvätených osôb zúčastnilo na formačnom programe. Prednášku o duchovnom živote v rehoľnom spoločenstve predniesol Štefan Ištvaník. V bohatej diskusii si zástupcovia jednotlivých rehoľných komunít vymenili skúsenosti a vzájomne sa informovali o svojich súčasných reáliách. Spoločný Stretnutie zakončil Moleben k blaženému Metodovi D. Trčkovi pri jeho relikviách.

Michal Hospodár

Vladyka Milan Chatur na stretnutí s kňazmi na odpočinku

Na pozvanie vladyku Milana Chatura, košického eparchu sa stretli 3. februára v Košiciach jedenásť kňazi, žijúci na zaslúženom odpočinku. Oltárne

spoločenstvo s nimi vytvorili kňazi eparchiálnej kúrie a vzácny hosť Cyril Vasil', SJ, rektor PIO v Ríme. Stretnutie sa konalo v súlade s liturgickou spomienkou na starca Simeona, ktorý sa dočkal blaženého stretnutia s Kristom. V homílii vladyka Milan položil rečnícku otázku: „Čo očakáva od života dnešný človek? Je to úspech, zdravie, možno niektorí aj kataklizmu. Dôležité však je, aby očakával Boha ako Simeon, lebo po čom netúžime, to ani nedostaneme.“ Za matku všetkých problémov ľudského šťastia označil sebeckosť. Človek pre vonkajšie veci vidí len seba. „Nastávajúci pôst je na to, aby sme videli Krista a boli skutočne šťastní,“ uviedol vladyka Chatur a vyzval prítomných, aby zodpovedne prežívali pôstny čas. V závere archijerejskej liturgie vladyka poďakoval zideným kňazom-Simeonom za ich službu v spovedniciach a vyjadril vďaku za nové hierarchické usporiadanie Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Po bohoslužbe sa stretli všetci kňazi v priestoroch rezidencie, kde zotrvali v bratskom spoločenstve pri výmene spomienok na prežitý kňazský život. Zvlášť si pripomenuli obnovenie Gréckokatolíckej cirkvi, ktorého 40. jubileum pripadá na tento rok.

Michal Hospodár

Košický eparcha oslavoval spolu s učiteľmi cirkevných škôl

Na oslavu Dňa učiteľov cirkevných škôl Košickej eparchie sa 31. januára stretli pedagógovia v Sečovciach. Svätú liturgiu pre nich slávil vladyka Milan Chatur, košický eparcha, spolu s kňazmi-katechétmi. V príležitostnej kázni vladyka Milan rozviedol tri znaky dobrého učiteľa a to systematickosť v poznávaní, túžba odovzdať poznanie a umenie zasiahnuť aj vnútro mladého človeka. Kresťanských pedagógov vyzval k odvahe kráčať proti prúdu súčasných trendov a k trpezlivosti práci s mládežou. S krátkym kultúrnym programom sa predstavili žiaci základnej cirkevnej školy zo Sečoviec. Zaujímavú prednášku na tému Konflikty záujmov v konzumnej spoločnosti pre vyše sto prítomných učiteľov predniesla sociologička Mária Pešeková z Košíc. Poukázala v nej na trendy súčasnej spoločnosti, ktorá dá viac na vonkajšok ako skutočné hodnoty človeka. Vo výchovnom procese detí apelovala na potrebu učenia kultúry dávania. Riaditeľ Eparchiálneho školského úradu Peter Orenič poďakoval všetkým pedagógom za ich celoročnú prácu a vedeniu ZŠ v Sečovciach za organizáciu slávnosti. Slávnostné stretnutie prispelo k budovaniu vzťahov medzi pedagógmi cirkevných škôl a zariadení, ktorých je na území košickej eparchie spolu štrnásť a pracuje v nich 113 pedagogických a 47 nepedagogických zamestnancov.

Michal Hospodár

Don Štefan Turanský: Dobrotou a láskou získame moderného človeka

„Čím je dnes posolstvo don Bosca aktuálne? Čo by tento svätec urobil dnes?“, odvážne sa spýtal prítomných na slávení svätej omše v Kostole Panny Márie Pomocnice kresťanov v Bratislave na sviatok sv. Dona Bosca, vo štvrtok 31. januára 2008, v homílii provinciál slovenských saleziánov don Štefan Turanský. „Dobrotou a láskou získavame aj dnešného moderného človeka,“ povzbudil zhromaždených a dodal, že odkaz zakladateľa rehoľnej spoločnosti Saleziánov, otca a učiteľa mládeže, je prevencia a láskavosť. „Predchádzať zlu a klásť dôraz na pozitívnu výchovu, ktorá sa prejavuje rečou srdca, to je to, čo robil don Bosco. Vedel chytiť človeka za srdce,“ povedal provinciál saleziánov a dodal, že sa musíme naučiť odpovedať na výzvy dnešnej spoločnosti, v ktorej je vyvinutý útok na rodinu, hodnoty, etiku a morálku.

Po slávnostnej svätej omši si mohli pozrieť ukážku z filmu o donovi Boscovi so slovenským dabingom a po jej premietnutí vyžreboval don Turanský výhercov internetovej súťaže o don Boscovi, ktorá bola spustená v rámci deviatnika a prípravy na jeho sviatok pre farníkov, sympatizantov, rodiny a mladých v Bratislave pri príležitosti 120 rokov od narodenia svätca pre nebeskú vlasť. Výhercovia získali zaujímavé a hodnotné ceny.

Eva Jánošíková

Voľby zástupcov rehoľníkov na plenárne zasadanie Druhej synody Spišskej diecézy

Pri príležitosti Dňa zasväteného života v Spišskej diecéze si rehoľní kňazi a sestry zvolili svojich zástupcov do Druhej synody Spišskej diecézy.

Voľby prebiehali po svätej omši a prednáške v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule. „V súlade s Kódexom kanonického práva sa na zasadaniach synody okrem kňazov a laikov, zúčastňujú a majú byť na ňu pozvaní aj členovia inštitútov zasväteného života a niektorí predstavení rehoľných inštitútov a spoločností apoštolského života. Voľba prebiehala podľa kľúča stanoveného diecéznym biskupom, ktorý odráža pomerné zastúpenie rehoľných inštitútov pôsobiacich v Spišskej diecéze,“ povedal o význame a priebehu volieb sekretár synody Dušan Pardel.

Za členov synody bolo zvolených pätnásť delegátov, z toho za ženské rehole deväť a za mužské šesť delegátov. Prípravná fáza synody pokračuje farskými a dekanátnymi rozpravami. Na farskej úrovni, v synodálnych bunkách farnosti, sa veriaci momentálne zao-

berajú deviatym, predposledným tematickým okruhom s názvom: Komunikácia v tvorbe komunika. Tento tematický okruh začal práve v nedeľu slávením synodálnej nedele. Počas svätej omše sa vo všetkých kostoloch Spišskej diecézy namiesto homílie čítalo Slovo biskupa. Obsahom tohto tematického okruhu sú témy:

- Spoločenstvo, ako dôvod komunikácie
- Komunikačné prostriedky v tvorbe spoločenstva
- Diecézne a farské časopisy
- Diecézny internet a publikačná činnosť
- Informačné prostriedky v službe ohlasovania
- Virtuálny svet – ilúzia komunikácie.

Súbežne s farskými rozpravami prebieha aj druhá dekanátna rozprava, počas ktorej sa budú voliť zástupcovia kňazov a laikov za členov Synody. Prvé plenárne zasadanie Synody je naplánované na 26. apríla 2008.

Peter Majda

Odhali historický odkaz zo severnej veže Dómu sv. Mikuláša v Trnave

TRNAVA - Mosadzná guľa nad rekonštruovanou kopolou severnej veže Dómu sv. Mikuláša vydala svedectvo s historickým odkazom uloženým pri predchádzajúcich opravách kostola. V kovovom valci boli vložené listiny, mince aj ďalšie predmety zo 17. až 19. storočia. Ako potvrdil správca trnavskej farnosti Mons. Imrich Polák, v neporušenej kovovej tube sa našla spolu s ďalšími predmetmi tiež zachovalá listina s latinským textom a dátumom 13. august 1825. „Napísané na nej bolo krásnym písmom - za cisára Františka a boli tam uvedené aj jeho tituly a ďalšie mená,“ priblížil obsah otvoreného tubusu dekan Polák. Prítomných podľa dekana vraj prekvapil aj nález štítkov z lekárne Čierny medveď a lístky s nemeckými textami.

Svedkami sprístupnenia odkazu predkov na trnavskej fare boli okrem stavbárov aj historička Daniela Zacharová z Krajského pamiatkového úradu v Trnave a Jozef Alchus z občianskeho združenia Trnavské dominanty. „Našou snahou je odbornými možnosťami pomôcť pri rekonštrukcii chrámu a preto nás zaujíma každá informácia z histórie kostola. V budúcnosti by sme chceli využiť niektoré vedľajšie priestory na vytvorenie expozície a priblížiť verejnosti históriu tohto vzácneho objektu,“ dodal Alchus. Potvrdil tiež, že po skúsenosti s južnou vežou, kde obsah mosadznej gule bol pravdepodobne počas natieračských prác v osemdesiatych rokoch 20. storočia vykradnutý, tentoraz členovia združenia neočakávali mimoriadny nález.

Jozef Polešenský

Vladyka Ján Babjak SJ na inštalácii nového evanjelického biskupa

V sobotu 2. februára sa vladyka Ján Babjak SJ zúčastnil na inštalácii novozvoleného biskupa Východného dištriktu Evanjelickej cirkvi a. v. Mgr. Slavomíra Sabola v Chráme svätej Trojice v Prešove. Medzi Gréckokatolíckou a Evanjelickou a. v. cirkvou v tomto meste sú dlhoročné veľmi dobré ekumenické vzťahy. Prešovský gréckokatolícky arcibiskup a metropolita Ján je presvedčený, že tieto vzťahy budú naďalej pokračovať a rozvíjať sa, aby sme vydávali tomuto svetu stále presvedčivejšie svedectvo o Kristovej láske.

Eubomír Petrik

Deň učiteľov v Prešovskom arcibiskupstve

Pri príležitosti Dňa učiteľov katolíckych škôl usporiadal Školský úrad Prešovského gréckokatolíckeho arcibiskupstva v aule Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove 31. januára 2008 seminár na tému dvoch encyklik Benedikta XVI. Boh je láska a V nádeji sme spasení.

Seminár otvoril prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ úvodným príhovorom, v ktorom najprv pozdravil prednášateľa ThDr. Mariána Bublince, PhD, všetkých zúčastnených pedagógov cirkevných škôl nášho arcibiskupstva, bohoslovcov a ostatných prítomných. Otec arcibiskup všetkým prítomným tlmočil slová Svätého otca Benedikta XVI., ktoré povedal na stredajšej generálnej audiencii: „Boh nie je ďaleko; nie je ďaleko od našej mysle a od nášho života. Je blízko každej ľudskej bytosti, blízko nášmu srdcu a blízko nášmu rozumu, ak sa skutočne vydáme na cestu“. Povzbudil pedagógov, aby nielen vyučovali, ale boli sami osobným príkladom svojim žiakom a študentom a takto im pomáhali zorientovať sa v živote. Potom účastníci seminára zablahoželali vladykovi Jánovi k jeho menovaniu za arcibiskupa a metropolitu. Želali mu veľa Božích milostí, zdravia a dary Svätého Ducha k jeho arcipastierskej službe.

Seminár pokračoval prednáškou Mariána Bublince na tému encykliky Benedikta XVI. Boh je láska, kde podrobne vysvetlil pojem „láska“, ako ju má ponímať súčasný človek. V druhej časti seminára sa prednášateľ zameril na druhú encykliku Benedikta XVI. V nádeji sme spasení. Túto prednášku začal otázkou, ktorú kladie pápež v encyklike. Kde sa rodí nádej? Zdôraznil, že Svätý Otec východisko nádeje vidí v modlitbe, utrpení a to všetko vedie ku konečnému zavŕšeniu – večnosti.

Po prednáškach bola živá diskusia, kde pedagógovia kladli prednášateľovi otázky, týkajúce sa ich osobného života, ale aj života ich žiakov a študentov.

Na území Prešovského arcibiskupstva je v súčasnosti šesť škôl a dvanásť školských zariadení, v ktorých pôsobi 104 pedagógov a 34 nepedagogických zamestnancov.

Peter Vansa

Hraný dokument Lurdská jaskynka v Bratislave

Dňa 9. februára sa v Bratislave uskutoční prezentácia hraného dokumentu podľa námety Jozefa Hal'ka s názvom Lurdská jaskynka v Bratislave.

Program:

- 16.00 hod. premiéra filmu a diskusia, v kostole sv. Cyrila a Metoda, Puškinova ul. v Bratislave
- 16.45 hod. sviečková procesia do Lurdskej jaskynky na Hlbokej ceste
- 17.15 hod. modlitba ruženca v Lurdskej jaskynke
- 18.00 hod. sv. omša v kostole na Kalvárii **-jb-**

Katolícke hnutie žien organizuje zbierku „Podelme sa“ v Pôstnom období

Katolícke hnutie žien Slovenska pozýva samosprávy, inštitúcie, farnosti, spoločenstvá, rodiny, jednotlivcov, aby sa zapojili aj tento rok do podujatia Podelme sa, ktoré už druhý rok organizuje v Pôstnom období. Kto si jeden deň počas pôstu nahradí svoje bežné jedlo skromnejším a ušetrenú čiastku venuje tehotným ženám, matkám s deťmi v krajnej životnej núdzi, podelí sa tak nielen o svoj chlieb, ale aj o ich problém. Hnutie venuje tohtoročný výťažok na domov pre osamelé matky Centrum Pokoj so sídlom v Martine. Ak by sa podarilo zozbierať väčší obnos peňazí, bude iniciovať vznik nového zariadenia v regióne, v ktorom chýba. Finančné čiastky, s ktorými sa chcete podeliť, posielajte na osobitne zriadený účet.

Názov účtu: Katolícke hnutie žien Slovenska;

Číslo: 2620013151/1100 Tatra banka Bratislava, variabilný symbol 416670;

Kontaktná osoba: Mária Demeterová, predsedníčka KHŽS, e-mail: maria.demeterova@gmail.com;

Viac informácií nájdete na www.womenet.sk.

Mária Raučinová